

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΝ ΕΥΡΩΠΗ,

Υπό τοῦ κ. Γ. ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ, Γεν. Γραμματέως τῆς ΕΠ.—ΟΡ.

«Ἡ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας μιᾶς τάξεως στελεχῶν ειδικῶν εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ἐπιχειρήσεων, δηλαδή προσώπων ἐφωδιασμένων μετὰ τὴν ἀναγκαίαν ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν, ἔχει γίνει κοινὴ συνείδησις ἐν Ἑυρώπῃ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ πολέμου. Σήμερον φαίνεται ὅτι ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τέλος τῆς φάσεως ἐκείνης ἢ ὅποια θὰ ἤμποροῦσε νὰ ἀποκληθῆ ἡ πρώτη πειραματικὴ φάσις ἀναπτύξεως τῆς διδασκαλίας τῆς Διοικήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων. Εἶναι καιρὸς νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ μελέτη τῶν ἤδη πραγματοποιηθέντων καὶ ἡ διατύπωσις τῶν γενικῶν γραμμῶν τῆς μελλοντικῆς ἐξελιξέως τῆς διδασκαλίας ταύτης».

Μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις ὁ διακεκριμένος διευθυντὴς τοῦ Ἑυρωπαϊκοῦ Κέντρου Παραγωγικότητος κ. Gregoire, προλογίζει ἕνα μόνις ἐκδοθέντα ἀγκῶδη τόμον ἀπὸ 650 σελίδας εἰς τὸν ὅποιον τὸ Ἑυρωπαϊκὸν Κέντρον Παραγωγικότητος μετὰ τὴν βοήθειαν τῶν Ἐθνικῶν Κέντρων συνεκέντρωσε λεπτομερεῖς πληροφορίας ἐπὶ τῶν 150 γενικῶν προγραμμάτων διδασκαλίας τῆς Διοικήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων ὡς ταῦτα ἐφαρμόζονται εἰς διαφόρους σχολὰς τῶν 16 ἑυρωπαϊκῶν κρατῶν—μελῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἑυρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας (Ο.Ε.Ο.Σ.).

Ὁ κατάλογος αὐτὸς δὲν εἶναι ἀπλῆ ἀπαρίθμησις σχολῶν καὶ προγραμμάτων. Διὰ μέσου τῶν γραμμῶν τοῦ κειμένου διαβλέπει κανεὶς τὴν προσπάθειαν τῆς θεμελιώσεως μιᾶς νέας ἐπιστήμης, τῆς Ὄργανώσεως καὶ Διοικήσεως, τὴν ὅποιαν καθιστᾷ ἀνάγκην ἡ σημερινὴ διάρθρωσις τῆς οἰκονομίας.

Ἡ ποικιλία τῶν προγραμμάτων, τοῦ τρόπου διδασκαλίας, τοῦ χρόνου διαρκείας τῶν μαθημάτων, τῆς προελεύσεως τῶν διδασκόντων καὶ διδασκομένων, καταδεικνύουν ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὸ πρῶτον ἐρευνητικὸν στάδιον τῆς διαμορφώσεως τῆς διδασκαλίας τῆς νέας ἐπιστήμης.

Τὰ περισσότερα προγράμματα ἔχουν διατυπωθῆ μόνις πρὸ 2—4 ἐτῶν. Αἱ ὥραι διδασκαλίας ποικίλλουν ἀπὸ μερικῶν ἑβδομάδων μέχρι δύο σχολικῶν ἐτῶν, οἱ σπουδασταὶ προέρχονται εἴτε ἀπὸ ἀνωτάτας σχολὰς, εἴτε ἀπὸ τὰ στελέχη μεγάλων καὶ μικρῶν ἐπιχειρήσεων. Οἱ διδάσκοντες εἶναι καθηγηταὶ Πανεπιστημίων, βιομήχανοι, ἔμποροι, διοικητικὰ στελέχη ἐπιχειρήσεων, σύμβουλοι ὀργανώσεων. Αἱ μέθοδοι διδασκαλίας εἶναι ποικίλαι: κατ' ἐλάχιστον ποσοστὸν

διδασκαλία από καθέδρας, κατά το πλείστον δια συζητήσεων, σεμιναρίων, έρευνας περιπτώσεων, φροντιστηρίων, συνδυασμού διδασκαλίας μετὰ πρακτικής έφαρμογής. Τὰ μαθήματα γίνονται ή καθ' έλλην τήν ήμέραν ή μόνον τὸ απόγευμα ή δια τῆς συγκεντρώσεως τῶν διδασκομένων εἰς κοινοβούλιον ἔπου παραμένου ἐπί τινας έβδομάδας συνεχῶς εἰς κοινήν συνεργασίαν μετὰ τῶν διδασκόντων.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν προγραμμάτων κατὰ χώρας ποικίλλει ἀπὸ 36 διὰ τὴν Μεγάλην Βρεταννίαν, εἰς 32 διὰ τὴν Γαλλίαν, 12 διὰ τὴν Ἰταλίαν, 6 διὰ τὴν Γερμανίαν καὶ ἀπὸ 1 ἕως 5 διὰ τὰς ὑπολοίπους 12 χώρας.

Ἐκ τῶν 16 χωρῶν μόνον ή Γαλλία καὶ ή Μεγάλη Βρεταννία καθιέρωσαν ἤδη ἐνιαῖα Κρατικὰ Διπλώματα ἀποκαλούμενα ἐν Γαλλίᾳ Certificat d'aptitude à l'administration des Entreprises (C.A.A.E.), ἐν Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ Diploma in Management Studies.

Ἀπὸ τὴν πανευρωπαϊκὴν αὐτὴν δημιουργικὴν προσπάθειαν δὲν ἀπουσιάζει καὶ ή Ἑλλάς. Χάρις εἰς τὴν ἐμπνευσμένην πρωτοβουλίαν ἐνὸς ἀνθρώπου, τοῦ Στράτου Παπαϊωάννου, καὶ τὴν στοργικὴν ὑποστήριξιν τῆς Κυβερνήσεως, ἐκδηλωθεῖσαν διὰ τοῦ ρέκτου ὑπουργοῦ τῆς Βιομηχανίας κ. Νικολάου Μάρτη, ή Ἑλλάς καταλαμβάνει 6 σελίδας τοῦ καταλόγου μετὰ «Κέντρον Ὁργανώσεως καὶ Διοικήσεως τῶν Ἐπιχειρήσεων» τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς. Εἰς τὴν Σχολὴν αὐτὴν, ἀπὸ δεκαετίας φορέα τῆς διδασκαλίας τῆς ἐπιστημονικῆς ὁργανώσεως, ἰδρύθη ἀπὸ τοῦ 1958 τὸ Κέντρον τοῦτο, δημιουργημα καθρῶς ἑλληνικὸν καὶ συγκεντρωτικὸν πλειάδα ἐιδικῶν στελεχῶν φιλοδοξούντων νὰ καταστῶσιν ὁ πυρὴν καὶ τὸ φυτῶριον τῆς διδασκαλίας εἰς τὸν κλάδον τῆς Ὁργανώσεως.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως ΕΠ — ΟΡ. εἶναι ὑπερήφανος ὅτι ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της, τὸ 1936, μέχρι σήμερον τόσον ὡς μέλος τῆς Διεθνoῦς Ἐπιτροπῆς Ἐπιστημονικῆς Ὁργανώσεως CIOS, εἰς ἣν ἀντιπροσωπεύει τὴν Ἑλλάδα, ὅσον καὶ μετέχουσα διὰ μελῶν της εἰς τὰς Διοικήσεις καὶ δραστηριότητας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου παραγωγικότητος καὶ τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς συνέβαλεν ὅσον, μετὰ τὰ γλίσχρα οἰκονομικά της μέσα, ἦτο δυνατόν, εἰς τὴν διάδοσιν τῆς νέας ἐπιστήμης ἐν Ἑλλάδι καὶ τὴν προβολὴν τῆς χώρας μας εἰς τὸ διεθνὲς ἐπίπεδον.

Ταῦτα ὅμως δὲν ἀρκοῦν. Ὑπολείπονται πολλὰ νὰ γίνουν. Ἀναφέρωμεν δύο χαρακτηριστικὰς ἐκδηλώσεις. Ὁ πρόεδρος τῆς ΕΠ.—ΟΡ., πρύτανις τοῦ Πολυτεχνείου κ. Ἀλ. Παππᾶς, εἰς ἄρθρον του δημοσιευθὲν εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐυήμερία» χαρακτηρίζει τὴν Ὁργάνωσιν ὡς «βιολογικὴν ἀνάγκην καὶ ἰδανικόν», ὁ δὲ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Δεληθάνης εἰς ὁμιλίαν του δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ περιοδικὸν «Παραγωγικότης» χαράσσει τὰς γενικὰς γραμμὰς τῆς ἀπαραίτητου «Ὑποδομῆς» διὰ τὴν προώθησιν τῆς Ὁργανώσεως.

Αἱ τάξεις πρέπει νὰ πυκνωθοῦν. Μόνον ἐὰν συντόμως περισσότεροι ἐνδιαφερόμενοι ἐκ τῶν παραγωγικῶν τάξεων καὶ τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν συμβάλουν ἠθικῶς ἀλλὰ καὶ ὕλικῶς εἰς τὴν προώθησιν τοῦ ἀρξαμένου ἔργου θὰ ἦμπορέσῃ καὶ ὁ τόπος μας νὰ συμβαδίσῃ εἰς τὴν πρέπουσαν κλίμακα μετὰ τὰς ἄλλας χώρας τῆς Ἐυρωπαϊκῆς Κοινότητος.